

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.III.20.880/2020/7. szám

A tanács tagjai: Salamonné dr. Piltz Judit a tanács elnöke

Dr. Farkas Antónia előadó bíró

Dr. Zumbók Péter bíró

A felperes: Felperes1

(Cím2)

A felperes képviselője:

Dr. Szabó Róbert Ügyvédi Iroda

(Cím3,

ügyintéző: dr. Szabó Róbert ügyvéd)

Az alperes: Alperes1

(Cím1)

Az alperes képviselője:

Dr. Simoray Krisztina ügyvéd

(Cím4)

A per tárgya: kártérítés megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 56.Pf.636.827/2019/5.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Pesti Központi Kerületi Bíróság 30.P.105.174/2017/28.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30.000 (harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak – az illetékes állami adóhatóság felhívására – 1.518.900 (egymillió-ötszáztizennyolcezer-kilencszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2007. június 12-én súlyos, maradandó fogyatékkal járó közlekedési balesetet szenvedett, állandó ápolásra, gondozásra szorul, önálló életvitelre képtelen.

[2] Az alperes – a károkozó gépjármű felelősségbiztosítása alapján – a bejelentett kárigényre a felperesre kedvezőbb 70-30%-os kármegosztást alkalmazva kifizetéseket teljesített, és jelenleg is ezen kármegosztás alkalmazásával fizeti a járadékot a felperes részére.

[3] A másodfokú bíróság 2017. február 7-én jogerőre emelkedett ítéletével kötelezte az alperest 16.588.874 forint és járulékai nem vagyoni kártérítés megfizetésére. A jogerős ítélet indokolása szerint az alperes a perbeli balesettel okozati összefüggésben elszenvedett valamennyi nem vagyoni kár tekintetében teljes kártérítési felelősséggel tartozik, alaptalan a 30%-os kármegosztás alkalmazása.

[4] A felperes – jogi képviselője útján – először 2014. április 14-én írásban szólította fel az alperest a kármegosztás alkalmazása miatt levont 30% különbözet megfizetésére, majd a fenti jogerős ítélet ismeretében 2017. április 27-én ismét kérte az alperestől a kármegosztás miatt levont összegek megfizetését.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[5] A felperes 2017. december 18-án előterjesztett keresetében további összegek megfizetésére kérte az alperes kötelezését a fenti balesetből eredő káraival okozati összefüggésben.

[6] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte elsődlegesen elévülésre történő hivatkozással.

Az első- és másodfokú ítélet

[7] Az elsőfokú bíróság ítéletével a kereset szerint marasztalta az alperest.

[8] Az elévülés vonatkozásában kifejtett indokolása szerint a felperes a baleset során olyan súlyos sérüléseket szenvedett, amelyek következtében a mai napig nem emlékszik a baleset körülményeire, így sem a baleset bekövetkezése után közvetlenül nem volt, és jelenleg sincs abban a helyzetben, hogy maga megítélje, hibás volt-e a baleset bekövetkezésében, abban közrehatott-e vagy sem. Rámutatott arra, hogy a felperes a kármegosztás jogszerűségét egészségi állapota folytán nem tudta megítélni, amely olyan menthető oknak tekinthető, ami alkalmas az elévülés nyugvásának a megállapítására.

[9] Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a felperes követelése érvényesítésének akadálya, ezáltal az elévülés nyugvása 2017. február 7-én szűnt meg, a másodfokú ítélet jogerőre emelkedésével.

[10] Megítélése szerint a felperes az előzményi perben született jogerős ítélet ismeretében jutott mind objektíve, mind szubjektíve abba a helyzetbe, hogy teljeskörűen tudomást szerezzen azokról a tényekről, amelyek ismerete nélkül igényét korábban nem tudta érvényesíteni.

[11] Mivel a felperes keresetét az akadály megszűnését követő egy éven belül, 2017. december 18-án előterjesztette, ezért az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes igényei nem évültek el, azokat a jogszabályban meghatározott határidőben érvényesítette.

[12] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a keresetet elutasította.

[13] Nem osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját az elévülés nyugvása vonatkozásában. Kifejtette, hogy minden olyan esemény az elévülés nyugvását idézi elő, amely miatt a jogosult követelését menthető okból nem tudja érvényesíteni.

[14] Kiemelte, hogy a felperes súlyos, maradandó egészségkárosodása 2007. június 12-én, a baleset következtében kialakult, az össz-szervezeti egészségkárosodása 80%, az állapota végállapotnak minősül. Rámutatott arra, hogy az igényérvényesítés akadályát nem a felperes kialakult egészségi állapota képezte, mivel abban olyan változás nem következett be, amelyre tekintettel csak később tudta volna az igényét érvényesíteni. Hangsúlyozta, hogy az elévülés szempontjából nem releváns az a körülmény, hogy a felperes az igényérvényesítésének a lehetőségét az előzményi perben született jogerős ítélet alapján a járadék-különbözet vonatkozásában mikor ismerte fel.

[15] Utalt arra is, hogy a felperes egészségi állapota önmagában nem jelentette az igényérvényesítés akadályát, hiszen a felperes a nem vagyoni kárát és a vagyoni kárai 70%-át érvényesítette az alperessel szemben.

[16] Fentiek alapján nem értett egyet az elsőfokú bírósággal abban, hogy a felperes egészségi állapota olyan menthető ok lenne, amely alkalmas az elévülés nyugvásának a megállapítására, ezért a keresetet elutasította.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[17] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte a annak hatályon kívül helyezését és – tartalmilag – az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását.

[18] Megsértett jogszabályhelyként a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 326. § (2) bekezdését jelölte meg.

[19] Állítása szerint az elévülés nyugvása bekövetkezik és mindaddig fennáll, ameddig a károsult nem szerez teljeskörűen tudomást azokról a tényekről, amelyek ismerete nélkül az igényét nem érvényesítheti. Hangsúlyozta, hogy a károsultnak mind objektíve, mind szubjektíve, tehát minden tekintetben a követelése érvényesíthetőségének a helyzetébe kell kerülnie. E körben a Legfelsőbb Bíróság több eseti döntésére hivatkozott (BH 2009.1981., BH 2006.266., BH 2006.125., BH 2005.286., BH 2005.104., EBH 2004.1120.).

[20] Utalt arra is, hogy a perbeli balesetben olyan súlyos sérüléseket szenvedett, amelyek folytán annak körülményeire nem emlékszik, ezért emlékei alapján nem volt képes megítélni az esetleges közrehatását.

[21] Érvélése szerint a közrehatása megítélését tovább nehezítette az, hogy szakértői módszerekkel kimutatható volt a gyorshajtása, valamint a szakértői vélemények e körben eltérő megállapításokat tettek. Megjegyezte, hogy a közrehatása tekintetében kénytelen volt elfogadni a büntető-, illetve a polgári peres eljárásban tett megállapításokat.

[22] Álláspontja szerint akkor tudta megítélni, hogy az alperes jogosulatlanul alkalmazott kármegosztást, amikor az előzményi perben a bíróság ezt kimondta.

[23] A másodfokú bíróság indokolásával ellentétben kiemelte, hogy nem azt állította, hogy az egészségi állapota közvetlenül akadályozza az igényérvényesítésben. Állítása szerint az egészségi állapota közvetetten hátráltatta az igénye érvényesítésében, hiszen nem volt tisztában a baleset körülményeivel.

[24] Fentiek alapján álláspontja szerint a másodfokú bíróság megsértette a régi Ptk. 326. § (2) bekezdését, amikor nem látta megállapíthatónak az elévülés nyugvását.

[25] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Érvelése szerint az elévülés szempontjából semmilyen jogi jelentőségi nincs annak a kérdésnek, hogy a felperes tisztában volt-e annak tényével, hogy a károkozó teljes körű helytállásra köteles-e vele szemben, vagy esetlegesen kármegosztás alkalmazásának van-e helye.

A Kúria döntése és jogi indokai

[26] A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

[27] A Kúria a jogerős ítéletet a régi Pp. 270. § (2) és a 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között, a 272. § (2) bekezdése szerint megjelölt jogszabálysértések és azok előadott jogi indokai tekintetében vizsgálta felül.

[28] A felperes megsértett jogszabályhelyként kizárólag a régi Ptk. 326. § (2) bekezdését jelölte meg.

[29] A felperes felülvizsgálati kérelme alapján a Kúriának abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy helyes-e a másodfokú bíróság álláspontja, amely szerint a jelen esetben az elévülés bekövetkezett. Helytállóan utaltak arra az eljáró bíróságok, hogy ha a követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni, az elévülés nyugvása következik be, és az akadály megszűnése után a régi Ptk. 326. §-ának (2) bekezdése szerinti ideig a követelés még érvényesíthető.

[30] Helytállóan hivatkozott felülvizsgálati kérelmében a felperes arra, hogy nem állította, hogy az egészségi állapota közvetlenül akadályozta igénye érvényesítésében. Erre tekintettel a másodfokú bíróság ítéletének indokolásában szükségtelenül rögzítette, hogy az alperes kellő alappal hivatkozott arra, hogy a felperes egészségi állapota önmagában nem jelentette akadályát a kárigény bejelentésének. Ezzel szemben a perbeli esetben – a felperes állításának megfelelően – azt kellett vizsgálni, hogy az elévülés nyugvását eredményező körülménynek tekinthető-e, ha a felperes egészségi állapota miatt nem tudta megítélni a balesetben való közrehatását.

[31] Rámutat a Kúria: minden esetben egyedi mérlegelést igényel annak megítélése, hogy egy adott körülmény alkalmas-e az elévülés nyugvásának a megállapítására. Nem helytálló a felperes hivatkozása a tekintetben, hogy csak az előzményi per eredménye tükrében ismerte fel az igényérvényesítés lehetőségét, hiszen már abban a perben vitatta a közrehatását, illetve már 2014. április 14-én felszólította az alperest a közrehatás alkalmazása miatt ki nem fizetett különbözet megtérítésére. Mindez azt igazolja, hogy a felperes tisztában volt azzal, hogy az alperes érvelésével szemben hivatkozhat a közrehatásának hiányára, tehát lehetősége van a teljes körű igényérvényesítésre. A jelen esetben a jogerős ítélet meghozatala előtt a felperes csupán azzal nem volt tisztában, hogy az eljáró bíróságok hogyan fogják megítélni a balesetben való közrehatását, ez azonban az igényérvényesítésnek nem volt olyan akadálya, amely a kárigény 30%-a vonatkozásában az elévülés nyugvását eredményezte volna. Utal arra a Kúria, hogy a jogerős ítélet birtokában a felperes az igényérvényesítés eredményességéről bizonyosodott meg, nem pedig annak a lehetőségéről szerzett tudomást.

[32] Mindez azt jelentette, hogy nem sérült a régi Ptk. 326. § (2) bekezdése, a felperes követelésének 30%-a vonatkozásában az elévülés nyugvása a fent kifejtettekre tekintettel nem volt megállapítható, ezért igénye ezen része elévült, azt a régi Ptk. 325. §-ának (1) bekezdése szerint bírósági úton érvényesíteni nem lehet.

[33] Mindezek alapján a Kúria a régi Pp. 275. § (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet – az indokolás pontosításával – hatályában fenntartotta, mert az megfelelt a felülvizsgálat tárgyává tett jogszabálynak.

Záró rész

[34] A felülvizsgálati kérelem eredménytelensége folytán a Kúria a felperest a régi Pp. 270. § (1) bekezdésének utaló rendelkezése folytán alkalmazandó 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes részére a jogi képviselővel felmerült felülvizsgálati eljárási költség megtérítésére, amelynek összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján, a kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban állóan, a (6) bekezdés alkalmazásával állapította meg.

[35] A tárgyi költségfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati pertárgyérték alapján számított felülvizsgálati eljárási illeték állam javára történő megfizetésére a Kúria a felperest kötelezte a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

[36] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a régi Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[37] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a régi Pp. 271. § (1) bekezdésének e) pontja zárja ki.
Budapest, 2021. május 26.

Salamonné dr. Piltz Judit s.k. a tanács elnöke, Dr. Farkas Antónia s.k. előadó bíró, Dr. Zumbók Péter s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bírószági ügyintéző

HM